

Система оподаткування	Переваги	Недоліки
Загальна	- відсутність обмежень у видах діяльності та обсягу доходу і кількості працівників; - більш ширша можливість планування та оптимізації оподаткування; - розмір податку залежить від розміру прибутку.	- складність адміністрування; - високе податкове навантаження.
Спрощена	- простота нарахування єдиного податку; - спрощене ведення обліку і відносна простота заповнення звітності; - звільнення від сплати платником єдиного податку низки податків і обов'язкових платежів.	- базою оподаткування є весь обсяг виручки від реалізації продукції без вирахування витрат підприємства.

Проаналізувавши переваги та недоліки загальної та спрощеної системи оподаткування, можемо зробити висновки, що спрощена система оподаткування є найкращим способом оподаткування малого бізнесу, оскільки загальна система оподаткування занадто складна та обтяжлива. Важливим кроком у розвитку малого бізнесу має стати також стимулювання державою інвестицій та інновацій у цьому секторі, оскільки він не потребує великої кількості стартового капіталу та швидко реагує на зміни кон'юнктури ринку. Це, в свою чергу, дасть можливість створювати нові робочі місця та не втрачати вже існуючі. Отже, головним завданням податкової політики України на сьогодні є створення максимальних умов для розвитку малого бізнесу, що дасть змогу збільшувати бюджетні надходження та створювати конкурентне середовище.

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
2. Омеляненко Т. В., Короткова К. О. Розвиток малого підприємництва та малого бізнесу в Україні: чинники впливу та актуальні тенденції. *Ефективна економіка*. 2020. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7584>.
3. Кузьома В.В. Актуальні аспекти організації обліку та оподаткування суб'єктів малого підприємництва. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2014. Випуск №2. С. 1334-1337. URL: <http://global-national.in.ua/archive/2-2014/279.pdf>.

Предко А. Ю., здобувачка вищої освіти 4 курсу, група ОА-171

Науковий керівник – **Перетяцько Ю. М.**, к.е.н., доцент

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

Бюджетна установа – це організація створена для виконання управлінських, соціально-культурних, науково-технічних та інших функцій некомерційного характеру, діяльність якої фінансується за рахунок коштів державного бюджету на основі кошторису витрат та доходів. Такі установи створюються органами державної влади та мають на меті не отримати прибуток, а задовольнити необхідні потреби населення країни[6].

Найважливішим елементом обліку бюджетних установ виступає облікова політика, тому організація обліку починається саме з неї. Через те, що бюджетні установи мають власну специфіку діяльності, організація створення облікової політики відбувається за новими стандартами, які діють лише на такі установи. Звичайно, що можуть виникати певні труднощі, адже організації діють згідно з державною формою власності, тому і послуги надаються від імені держави [3].

В таблиці 1 наведено трактування визначення «облікової політики».

Таблиця 1 – Трактування визначення «облікова політика»

№	Джерело	Визначення
1	Закон України «Про бухгалтерських облік та фінансову звітність»	Сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку, складання та подання фінансової звітності
2	Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Розкриття облікової політики»	Принципи, основи, домовленості, правила та процедури, прийняті керівництвом при складанні та поданні фінансових звітів
3	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку державного сектору 125 «Зміни облікових оцінок та виправлення помилок»	Визначається у розпорядчому документі, в якому мають бути встановлені методи оцінки, обліку, процедури, які має застосовувати суб'єкт державного сектору та щодо яких нормативно-правовими актами з бухгалтерського обліку передбачено більше ніж один варіант

Джерело: узагальнено автором [7],[4],[5]

Облікова політика є важливим документом для забезпечення якісного, безперервного проходження інформації, починаючи від первинного спостереження і закінчуючи складанням звітності. Формування методів та принципів бухгалтерського обліку, які б надали можливість скласти прозору і правдиву фінансову звітність, що відповідає б вимогам НП(С)БОДС є основною метою облікової політики бюджетної установи. Відповідальним за складання та зміни облікової політики є головний бухгалтер бюджетної установи, при цьому, керівник установи затверджує наказ про облікову політику з обов'язковим погодженням з розпорядниками бюджетних коштів [9].

Запровадження НП(С)БОДС із 1 січня 2015 року вимагає перегляду та створення нового розпорядчого документа про облікову політику у кожній бюджетній установі. НП(С)БОДС 125 «Зміни облікових оцінок та виправлення помилок» [5] та Методичні рекомендації щодо облікової політики суб'єкта державного сектору [8] надають основні підходи, які стосуються формування облікової політики.

Методичні рекомендації щодо облікової політики суб'єкта державного сектору [8] допомагають вирішити низку проблем, які виникають під час формування облікової політики установи, адже чітко визначають елементи, які повинні бути зазначені в наказі про облікову політику. Бюджетним установам необхідно самостійно обирати оптимальні варіанти застосування, але у межах вказаних [1]. В таблиці 2 наведені елементи, які повинні бути зазначені в наказі про облікову політику та альтернативи до них.

Таблиця 2 – Елементи наказу про облікову політику

№	Елементи наказу про облікову політику	Альтернативи
1	Одиниця аналітичного обліку запасів	НП(С)БОДС 123 «Запаси» визначає одиницею аналітичного обліку найменування або однорідну групу (вид).
2	Порядок аналітичного обліку запасів	Порядок аналітичного обліку запасів в цілому регулюється НП(С)БОДС 123 «Запаси», Методичними рекомендаціями з бухгалтерського обліку запасів суб'єктів державного сектору, наказом Державного казначейства України «Про затвердження типових форм обліку та списання запасів бюджетних установ та інструкції про їх складання» і вимагають облікового рішення самої бюджетної установи дуже рідко.
3	Методи оцінки вартості запасів	Згідно з НП(С)БОДС 123 «Запаси»: - ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів;

№	Елементи наказу про облікову політику	Альтернативи
		<ul style="list-style-type: none"> - середньозваженої собівартості; - собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО). <p>Для всіх одиниць обліку запасів, що мають однакове призначення та однакові умови використання, застосовується тільки один із наведених методів.</p>
4	Періодичність визначення середньозваженої собівартості одиниці запасів	<p>Згідно з НП(С)БОДС 123 «Запаси»:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оцінка за щомісячною середньозваженою собівартістю; - оцінка за періодичною середньозваженою собівартістю запасів.
5	Порядок обліку і розподілу транспортно-заготівельних витрат, застосування окремого субрахунку або аналітичного рахунку обліку транспортно-заготівельних витрат;	<p>Сума транспортно-заготівельних витрат може узагальнюватися на окремому субрахунку або аналітичному рахунку за окремими групами запасів, якщо вони пов'язані із доставкою кількох найменувань, груп, видів запасів. Сума транспортно-заготівельних витрат, що узагальнюється на окремому субрахунку рахунків обліку запасів або аналітичному рахунку, щомісячно може розподілятися такими способами:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пропорційно відноситься на суму запасів, що вибули; - розподіляється між сумою залишку запасів станом на кінець звітного місяця і сумою запасів, що вибули.
6	Перелік і склад статей калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг);	<p>Перелік і склад статей калькуляції виробничої собівартості продукції (робіт, послуг), які в обов'язковому порядку погоджуються з вищою організацією у відомчій підпорядкованості.</p>
7	Строки корисного використання груп основних засобів;	<p>Типові строки корисного використання основних засобів суб'єктів державного сектору наведені у додатку 1 до Методичних рекомендацій щодо облікової політики суб'єкта державного сектору.</p>
8	Строки корисного використання груп нематеріальних активів;	<p>Типові строки корисного використання нематеріальних активів суб'єктів державного сектору наведені у додатку 2 до Методичних рекомендацій щодо облікової політики суб'єкта державного сектору.</p>
9	Періодичність нарахування амортизації;	<p>Нарахування амортизації на річну дату балансу або щомісячно, що має бути узгоджено із вищою установою.</p>
10	Вартісні ознаки предметів, що входять до складу малоцінних необоротних матеріальних активів, з обґрунтуванням критеріїв щодо визначення таких ознак;	<p>Вартісні ознаки предметів можуть установлюватися суб'єктом державного сектору самостійно, з обґрунтуванням критеріїв щодо визначення таких ознак.</p> <p>Зміна вартісних ознак предметів, що входять до складу малоцінних необоротних матеріальних активів, розглядається як зміна облікових оцінок. У зв'язку із зміною вартісних ознак зміни в бухгалтерському обліку щодо основних засобів, зарахованих на баланс в попередніх періодах, не проводяться.</p>
11	Кореспонденцію субрахунків бухгалтерського обліку.	<p>Існування загальнонаціонального Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі та Типової кореспонденції субрахунків бухгалтерського не знімає з бюджетної установи обов'язку розробки робочих плану рахунків та їх кореспонденції відповідно до специфіки своєї діяльності (зазвичай оформлюються додатками до наказу про облікову політику).</p>

Джерело: розроблено самостійно на основі [2,8]

Отже, облікова політика виступає основою формування ефективної системи бухгалтерського обліку у державному секторі та визначається через національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі чи інші нормативно-правові акти щодо ведення бухгалтерського обліку. Аналізуючи основні елементи облікової політики можна стверджувати про майже повну відсутність альтернатив вибору бюджетної установи. Для повного відбиття в управлінні державними коштами та покращенням системи організації бухгалтерського обліку необхідно звертати увагу на точність та методологію розробки наказу про облікову політику бюджетної установи та здійснення контролю над її виконанням.

Список використаних джерел

1. Артеменко Н. В. Облікова політика установ державного сектору: сучасні підходи, порядок та умови зміни. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2017. № 17. С. 792-797.
2. Гевлич Л.Л., Васильєва Я.М. Облікова політика бюджетних установ: сучасний стан та перспективи. *Економіка і організація управління*. 2018. № 1 (29). С. 64-74.
3. Коваль Л.В. Левчук М.С. Особливості формування облікової політики в бюджетних установах. *Агросвіт*. 2019. №10. С. 61-67.
4. Міжнародний (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Розкриття облікової політики» від 01.01.2012 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013#Text
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 125 «Зміни облікових оцінок та виправлення помилок» від 01.01.2015р.. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0090-11#Text>
6. Облік у бюджетних установах : Навчальний посібник. / за ред. Леня В.С. - Чернігів: Десна Поліграф. 2016. 560 с.
7. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.99 р. №996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
8. Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку для суб'єктів державного сектору від 23.01.2015 р. №11. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-15#Text>
9. Черкашина Т. В. Формування облікової політики у бюджетних установах: проблеми та їх вирішення. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія: Економічні науки. 2015. Вип. 11. С. 157-160.

Сенченко С. В., здобував вищої освіти гр. ОА-181

Науковий керівник – **Сакун О. С.**, д.е.н., доцент

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ

В сучасних умовах розширення ринкових відносин між суб'єктами господарювання в країні та за її межами, можливість підприємства існувати та забезпечувати конкурентоспроможність на ринку, успішність його роботи залежить від можливості створення прибутку в необхідному розмірі, який дасть змогу створити фінансову стійкість та основу для більшого розвитку та розширення підприємства, зможе задовольнити його матеріальні та соціальні потреби. Саме тому сегмент точної, повноцінної та адекватної інформаційної бази про фінансові результати підприємства набуває найважливішого значення, виступає необхідною умовою забезпечення правильного відображення в обліку та якісного управління ними.